

Tin Tức Chung quanh Ta Tháng 7 Có Dấu #02

Khi tình báo Trung Quốc bị tố cáo xen vào bầu cử Mỹ.

Tổng giám đốc MI5 Ken McCallum (T) và giám đốc FBI Christopher Wray trong một cuộc họp báo chung tại trụ sở cơ quan phản gián Anh MI5, ở trung tâm Luân Đôn (Anh Quốc), ngày 06/07/2022. AP - Dominic Lipinski

Trong một tuyên bố chung chưa từng thấy, giám đốc hai cơ quan an ninh FBI của Mỹ và MI5 của Anh ngày 06/07/2022, đã cảnh báo về hiểm họa gián điệp thiên hình vạn trạng đến từ Trung Quốc. Hai nhân vật này còn đặc biệt nêu lên một chiến dịch thô bạo của Bắc Kinh nhằm ngăn chặn không cho một nhà lý khai người Mỹ gốc Hoa ra tranh cử một ghế dân biểu trong Hạ Viện Hoa Kỳ.

Đối với các nhà quan sát, sự kiện giám đốc FBI Christopher Wray từ Mỹ bay qua Anh để cùng với lãnh đạo cơ quan phản gián Anh MI5 Ken McCallum báo động về các hoạt động gián điệp của Trung Quốc, cho thấy là Washington và Luân Đôn nói riêng, và cả phương Tây nói chung, đều hết sức lo ngại trước mối đe dọa.

Đài truyền hình Pháp France24 hôm 08/07 đã trích lời ông Zeno Leoni, một chuyên gia về các vấn đề quốc phòng Trung Quốc và quan hệ Trung Quốc-Phương Tây tại King's College ở Luân Đôn ghi nhận rằng việc hai lãnh đạo FBI và MI5 đồng lên tiếng cảnh báo về Trung Quốc không phải là sáng kiến riêng của những người đứng đầu cơ quan tình báo, mà là “một quyết định chính trị từ cấp cao nhất trong ngành hành pháp của cả hai quốc gia, mang lại cho các tuyên bố của họ một trọng lượng đáng kể”.

Theo chuyên gia Leoni, rất có thể là phía Mỹ đang muốn tranh thủ hiệu ứng đến từ chiến tranh ở Ukraine để hình thành “một mặt trận thống nhất của phương Tây chống lại Trung Quốc”.

Chuyên gia này giải thích: “So với Washington, các nước lục địa châu Âu luôn tỏ ra ít cứng rắn hơn với Bắc Kinh, và Hoa Kỳ hy vọng rằng cuộc chiến Ukraine sẽ cho châu Âu thấy rằng các chế độ độc tài - như ở Trung Quốc và Nga - đều là những đe dọa nghiêm trọng hơn là những gì họ nghĩ.”

1.001 ví dụ về hoạt động gián điệp “made in China”

Để minh họa cho những nhận định của mình về nguy cơ đến từ Trung Quốc, hai lãnh đạo FBI và MI5 không ngần ngại nêu ra những ví dụ cụ thể về các hoạt động gián điệp của Bắc Kinh nhằm đánh cắp các bí mật của phương Tây mà các cơ quan tình báo Anh-Mỹ đã phá được.

Theo France24, tuyên bố chung của hai ông McCallum và Wray chẳng khác gì một danh mục về 1.001 cách mà gián điệp Trung Quốc đã sử dụng để cướp bóc kiến thức và công nghệ phương tây và đẩy các nền dân chủ vào vòng nguy khôn.

Ông McCallum chẳng hạn đã nêu bật một số phương thức hành động, từ cử gián điệp đi trực tiếp trộm cắp, lợi dụng chuyển giao công nghệ, cho đến gài người vào các định chế nghiên cứu phương Tây dưới vỏ bọc hợp tác, nghiên cứu khoa học, hay lừa đảo, mua chuộc để tuyển mộ những chuyên gia nhẹ dạ.

Một ví dụ được Tổng giám đốc MI5 nêu lên là trường hợp một sĩ quan tình báo Trung Quốc tên Shu Yong Joon, đã bị kết án tại Mỹ với tội danh gián điệp kinh tế và đánh cắp bí mật thương mại trong lĩnh vực hàng không Hoa Kỳ, nhưng cũng từng hoạt động ở châu Âu.

Một ví dụ khác là vụ công ty Anh Smith's Harlow trong ngành cơ khí chính xác. Vào năm 2017, Smith's Harlow đã ký một thỏa thuận hợp tác với Futures Aerospace một công ty Trung Quốc, trong đó bao hàm cả việc chuyển giao công nghệ. Thế nhưng sau khi đã lấy được công nghệ, Futures đã hủy bỏ thỏa thuận và Smith's Harlow bị phá sản vào năm 2020. Chủ tịch công ty Anh khi ấy đã phải ngậm ngùi công nhận: “Trung Quốc đã lấy được những gì họ muốn nên không cần lớp vỏ của Smith's Harlow nữa”.

Ông Christopher Wray, giám đốc FBI cũng nói đến tình trạng gián điệp Trung Quốc “len lỏi vào các hang cùng ngõ hẻm trên đất Mỹ để đào bới và đánh cắp các thành quả mà bản thân Trung Quốc sẽ phải mất nhiều năm để phát triển”.

Theo Antoine Bondaz, chuyên gia về Trung Quốc tại Quỹ Nghiên Cứu Chiến Lược Pháp FRS: “Các cáo buộc gián điệp kinh tế và công nghiệp nhắm vào Bắc Kinh không phải là mới lạ, nhưng giờ đây, mối quan tâm của Mỹ và Anh là có cho thấy rằng Trung Quốc, nước ngày càng có thêm nhiều phương tiện kinh tế và tự tin hơn trên trường quốc tế, đã hoành hành dữ dội hơn trong lĩnh vực gián điệp”.

Một nhà đấu tranh Thiên An Môn bị nhắm tới

Điều mới mẻ trong các cáo buộc là sự tập trung vào mối đe dọa mà gián điệp Trung Quốc gây ra cho các nền dân chủ phương Tây. Giám đốc FBI Christopher Wray đã nêu bật ví dụ về cả một chiến dịch do Bắc Kinh tiến hành nhằm ngăn chặn bằng mọi cách việc một ứng cử viên mà họ không thích, ra tranh cử chức dân biểu trong cuộc bầu cử giữa kỳ tại Hoa Kỳ vào tháng 11 tới đây.

Ông chủ FBI không đề cập đến tên của người bị Bắc Kinh nhắm tới, chỉ nói rằng đây là một người Hoa đã nhập tịch Mỹ, đã từng tham gia vào các cuộc biểu tình ở Quảng Trường Thiên An Môn (Bắc Kinh) năm 1989.

Thực ra, người được đề cập đến là ông Hùng Diễm (Yan Xiong), nhân chứng mà cảnh ngộ đã được mô tả cặn kẽ trong cuộc điều tra liên bang dẫn đến quyết định của Tư Pháp Mỹ vào tháng 03/2022, truy tố một số công dân Trung Quốc về tội “sách nhiễu và đe dọa”.

Hùng Diễm nằm trong danh sách những nhà bất đồng chính kiến Trung Quốc bị Bắc Kinh truy nã gắt gao nhất, với cáo buộc là đã đóng một vai trò hàng đầu trong việc tổ chức phong trào sinh viên năm 1989. Sau cuộc trấn áp biểu tình ở Thiên An Môn, nhân vật này đã trốn sang Hoa Kỳ vào năm 1992, nơi ông được nhập tịch và sau đó đã phục vụ tám năm trong Quân Đội Mỹ.

Một cuộc sống mới đã không ngăn cản ông tiếp tục vận động chống lại chế độ Trung Quốc. Ông thậm chí đã đến Hồng Kông năm 2009 để thể hiện hậu thuẫn cho phong trào ủng hộ dân chủ. Do đó, không có gì đáng ngạc nhiên khi việc ông ra ứng cử nhân cuộc bầu cử lập pháp tháng 11/2022 tại bang New York đã làm mất lòng chính quyền Trung Quốc.

Phương pháp hành động thô thiển

Để ngăn không cho đối tượng bị nhắm tới của mình ra tranh cử, Trung Quốc đã sử dụng mọi thủ đoạn để bôi nhọ, đặc biệt là thuê thám tử tư ngay tại Mỹ để giúp họ đạt mục tiêu.

Theo bản cáo trạng của công tố viên New York, cơ quan tình báo Trung Quốc đã thuê thám tử tư với nhiệm vụ đào bới quá khứ của ứng cử viên Hùng Diễm để tìm ra những yếu tố có thể phá vỡ uy tín của nhân vật này.

Họ thậm chí sẵn sàng nguy tạo bằng chứng nếu không tìm ra điều gì. Bản cáo trạng ghi nhận là điệp viên Trung Quốc đã ra lệnh cho thám tử tư: “Hãy kiếm một cô gái, có thể anh ta sẽ bị cám dỗ”. Theo tờ New York Times, tình báo Trung Quốc cũng xem xét việc giả mạo tờ khai thuế để biến Hùng Diễm thành một kẻ lừa đảo.

Điều gì sẽ xảy ra nếu tất cả những điều này không thành công? Việc sử dụng bạo lực đường như không bị loại trừ. Một số đoạn băng được các nhà điều tra tịch thu cho thấy một số khả năng được nêu lên: “đánh cho đến khi nạn nhân không thể đi lại được nữa”, thậm chí gây nên một tai nạn xe hơi..

Hùng Diễm đã thoát khỏi số phận đáng buồn này trong gang tấc. Người thám tử tư được thuê thích khai mọi chuyện với nhà chức trách Mỹ hơn là thực hiện các kế hoạch của khách hàng Trung Quốc!

Ý đồ hù dọa mọi người Trung Quốc ở hải ngoại

Theo chuyên gia Antoine Bondaz, vụ "Hùng Diễm" là một "ví dụ tuyệt vời nếu chúng ta muốn truyền tải thông điệp theo đó Trung Quốc đại diện cho một mối nguy hiểm thực sự".

Tuy nhiên, các chuyên gia được France24 phỏng vấn cũng cho rằng vụ đó không nhất thiết đại diện cho mô thức hành động của Trung Quốc.

Ông Zeno Leoni khẳng định: "Đó không phải là một cách làm quá tinh vi và rớt cuộc không mấy hiệu quả". Antoine Bondaz cũng nhấn mạnh: "Sự can thiệp của Trung

Quốc vào nội tình chính trị nước khác thường diễn ra nhiều hơn thông qua việc tài trợ cho các chiến dịch tranh cử, như ở Úc”.

Đối với Zeno Leoni, vụ Hùng Diễm là một chiến lược của Trung Quốc nhằm đe dọa cộng đồng người Hoa ở nước ngoài hơn là một cuộc tấn công toàn diện vào các thể chế dân chủ của Mỹ: “Đó là một cách để nói với những người Trung Quốc muốn chỉ trích chế độ từ nước ngoài rằng sự lưu vong sẽ không bảo vệ họ khỏi cánh tay bảo thủ của Bắc Kinh”.

Mỹ sẽ bảo vệ đồng minh nếu Trung Quốc vi phạm phán quyết của Tòa La Haye.

Ngày 12/07/2022 đánh dấu tròn 6 năm Tòa Trọng Tài Thường Trực (PCA) La Haye ra phán quyết bác bỏ những yêu sách phi lý của Trung Quốc về chủ quyền đối với hầu hết Biển Đông.

hân sự kiện này, ngoại trưởng Mỹ Antony Blinken một lần nữa kêu gọi Trung Quốc tôn trọng phán quyết năm 2016, đồng thời cảnh báo Washington sẽ buộc phải bảo vệ đồng minh Philippines, trong trường hợp nước này bị tấn công ở vùng biển có tranh chấp.

Trong bản tuyên bố được đại sứ quán Mỹ ở Manila đăng trên website ngày 12/07, ngoại trưởng Blinken viết : “Một lần nữa chúng tôi kêu gọi RPC (Cộng Hòa Nhân Dân Trung Hoa) tôn trọng những cam kết của họ về luật pháp quốc tế và ngừng mọi hành vi gây hấn”. Hoa Kỳ sẽ bảo vệ đồng minh Philippines theo khuôn khổ hiệp định quốc phòng hỗ trợ giữa hai nước được ký năm 1951.

Tuy nhiên, hãng tin Mỹ AP nhắc lại là Trung Quốc không công nhận thẩm quyền của Tòa Trọng Tài Thường Trực, cũng như phán quyết của Tòa năm 2016 bác hầu hết yêu sách chủ quyền của Bắc Kinh ở Biển Đông.

Về phía Philippines, trong một thông cáo ngày 12/07, ngoại trưởng Enrique Manalo tuyên bố phán quyết của Tòa Trọng Tài La Haye năm 2016 là điều “không thể chối

cãi” và là điều kiện tiên quyết cho “ổn định, hòa bình và tiến bộ” ở khu vực có tranh chấp ở Biển Đông.

Ngoài ra, phán quyết năm 2016 sẽ là một trụ cột cho chính sách và hành động của tân chính quyền liên quan đến vùng biển tranh chấp. Dù không nhắc đến Trung Quốc nhưng Philippines “sẽ kiên quyết bác bỏ tất cả những mưu đồ phá hoại, thậm chí là xóa bỏ luật pháp, lịch sử và ký ức tập thể của chúng ta”.

Cũng để kỷ niệm 6 năm Tòa Trọng Tài Thường Trực La Haye ra phán quyết về Biển Đông, vài chục nhà đấu tranh cánh tả và công nhân Philippines đã biểu tình trước đại sứ quán Trung Quốc ở Manila, yêu cầu Bắc Kinh tôn trọng phán quyết, cũng như đòi tổng thống Marcos bảo vệ chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ ở Biển Đông.

<https://www.rfi.fr/vi/ch%C3%A2u-%C3%A1/20220712-m%E1%BB%B9-s%E1%BA%BD-b%E1%BA%A3o-v%E1%BB%87-%C4%91%E1%BB%93ng-minh-n%E1%BA%BFu-trung-qu%E1%BB%91c-vi-ph%E1%BA%A1m-ph%C3%A1n-quy%E1%BA%BFt-c%E1%BB%A7a-t%C3%B2a-la-haye>

Để đánh dấu 50 Năm Mùa Hè Đỏ Lửa 1972. Hãy cùng với nhà văn Phan Nhật Nam nhìn lại dòng lịch sử cận đại của miền Nam Việt Nam.

<https://www.youtube.com/watch?v=L1S572bb59k>

Chuyến công du Trung Đông của ông Biden dường như không đạt được mục tiêu nào.

Ông Biden thăm Trung Đông với tham vọng hạ nhiệt khủng hoảng dầu và thắt chặt quan hệ khu vực, nhưng dường như không đạt được mục tiêu nào.

Trước khi đặt chân đến Arab Saudi, Tổng thống Mỹ Joe Biden đã biết trước sẽ đối mặt nhiều khó khăn. Ông đã bỏ qua những lời chỉ trích để đến thăm quốc gia mà ông từng tuyên bố sẽ trừng phạt vì vi phạm nhân quyền, trong khi không có gì bảo đảm nỗ lực "ngoại giao dầu mỏ" của ông sẽ giúp hạ nhiệt giá xăng tại Mỹ.

Tuy nhiên, ông vẫn đặt cược vào chuyến thăm Trung Đông, hy vọng có thể xoa dịu các mối quan hệ căng thẳng, tái khẳng định với các lãnh đạo Arab rằng Mỹ vẫn gắn bó với an ninh và ổn định khu vực.

Tổng thống Biden còn đến Arab Saudi để tìm kiếm giải pháp cho một trong những vấn đề chính trị hàng đầu của Mỹ: giá xăng dầu tăng. Tiến hành nỗ lực ngoại giao với Arab Saudi và các đồng minh khác ở Trung Đông được xem là một trong số ít lựa chọn mà ông có thể thực hiện để giảm nỗi đau lạm phát cho người Mỹ.

Chuyến thăm Trung Đông của ông Biden diễn ra giữa lúc giá xăng dầu cao kỷ lục, lạm phát tăng vọt ở Mỹ và trên toàn cầu, một phần do xung đột Nga - Ukraine. Giá xăng và các mặt hàng thiết yếu tăng cao đã gây bất bình với cử tri, đe dọa vị thế đảng Dân chủ của ông Biden trước thềm bầu cử quốc hội giữa kỳ vào tháng 11.

Nhưng sau cuộc gặp riêng với Thái tử Arab Saudi Mohammed bin Salman và cuộc gặp Hội đồng Hợp tác vùng Vịnh (GCC) hôm 16/7, ông Biden lên đường trở về Washington mà không có bất kỳ thông báo chính thức nào về tăng sản lượng dầu được đưa ra.

Tổng thống Mỹ Joe Biden (trái) và Thủ tướng Israel Yair Lapid tại cuộc họp ở Jerusalem hôm 14/7. Ảnh: AFP.

Tổng thống Mỹ Joe Biden (trái) và Thái tử Arab Saudi Mohammed bin Salman tại Cung điện Hoàng gia Alsalam ở Jeddah hôm 15/7. Ảnh: AFP.

Khi được hỏi về kết quả này, Tổng thống Mỹ vẫn cho rằng các lãnh đạo khu vực sẽ sớm hành động khi cuộc họp tiếp theo của OPEC+ sẽ diễn ra vào đầu tháng 8. "Tôi hy vọng sẽ thấy những bước đi tiếp theo trong vài tuần tới", ông Biden nói sau nhiều giờ họp với lãnh đạo Arab Saudi ngày 15/7.

Tuy nhiên, giới quan sát cho rằng Tổng thống Mỹ dường như đang quá lạc quan. Thái tử Mohammed hôm 16/7 cho biết Arab Saudi cam kết "thực hiện vai trò của mình trong lĩnh vực" an ninh năng lượng, nhưng chỉ bổ sung hơn một triệu thùng dầu ra thị

trường mỗi ngày và không thể vượt mức 13 triệu thùng/ngày, do đây là mức tối đa mà Riyadh có thể khai thác.

Sau chuyến thăm, Amos Hochstein, cố vấn cấp cao về an ninh năng lượng tại Bộ Ngoại giao Mỹ, tin rằng các nước vùng Vịnh sẽ tăng sản lượng dầu sau chuyến thăm của ông Biden và giá xăng tại Mỹ có thể giảm hơn nữa, xuống mức 4 USD/gallon (1 gallon xấp xỉ 3,79 lít), sau khi lần đầu tiên trong lịch sử vượt 5 USD/gallon hồi đầu năm nay.

Tuy nhiên, Hochstein không nêu cụ thể những nước nào sẽ tăng sản lượng dầu hay tăng bao nhiêu. Chưa quốc gia vùng Vịnh nào công khai tuyên bố họ sẽ tăng khai thác dầu như tuyên bố của ông.

Một ngày sau khi ông Biden kết thúc chuyến thăm Trung Đông, Tổng thống Các Tiểu vương quốc Arab Thống nhất (UAE) Sheikh Mohamed bin Zayed Al Nahyan tới thăm Paris. Lãnh đạo quốc gia dầu mỏ này đã chọn Pháp, thay vì Mỹ, là điểm đến cho chuyến công du nước ngoài đầu tiên của mình kể từ khi nhậm chức hồi tháng 5.

Khi chọn Pháp là điểm đến đầu tiên, ông Mohamed dường như đang gửi "tín hiệu tới Mỹ rằng: chúng tôi không vội vàng đáp ứng yêu cầu của Washington bằng mọi giá", Anne Gadel, chuyên gia về Trung Đông và Bắc Phi của viện nghiên cứu Fondation Jean Jaures tại Paris, nhận định.

Thái tử Arab Saudi Mohammed bin Salman (phải) thảo luận với Tổng thống Mỹ Joe Biden tại hội nghị thượng đỉnh Mỹ - Arab Saudi tại Jeddah, ngày 16/7. Ảnh: AFP.

Các mục tiêu khác trong chuyến thăm Trung Đông của ông Biden dường như cũng không đạt kết quả. Trong chặng đầu chuyến công du ở Israel, ông Biden liên tục tuyên bố sẽ bảo đảm Iran không sở hữu vũ khí nguyên tử và tin rằng ngoại giao vẫn là con đường tốt nhất để ngăn Tehran thực hiện tham vọng này.

Tổng thống Mỹ nỗ lực hồi sinh thỏa thuận nguyên tử Iran mà người tiền nhiệm Donald Trump đã rút năm 2018, khi ông phải đối mặt áp lực ngày càng tăng từ Israel, đồng minh chủ chốt ở Trung Đông, nhằm đưa ra kế hoạch kiểm chế Tehran. Nhưng hy vọng về một thỏa thuận đang mờ dần và Tổng thống Mỹ thừa nhận "không thể chờ đợi mãi" phản ứng từ lãnh đạo Iran.

"Tôi tiếp tục tin rằng ngoại giao là con đường tốt nhất để đạt kết quả này", ông Biden nói hôm 14/7. "Chúng tôi sẽ tiếp tục hợp tác với Israel để chống lại các mối đe dọa khác từ Iran trong toàn khu vực".

Israel tỏ ra hoài nghi với chính sách này của Mỹ. Đứng bên cạnh ông Biden trong cuộc họp báo là Thủ tướng Yair Lapid, người đã bác bỏ khả năng đàm phán một thỏa thuận khác để ngăn chặn Iran sở hữu vũ khí nguyên tử.

"Lời nói sẽ không ngăn được họ. Điều duy nhất có thể ngăn chặn Iran là cho thấy nếu họ tiếp tục phát triển chương trình hạt nhân, thế giới tự do sẽ sử dụng vũ lực. Cách duy nhất để ngăn họ là đặt một mối đe dọa quân sự đáng tin cậy lên bàn đàm phán", ông Lapid nói.

François Picard, bình luận viên của Daily Beast, cho rằng một mục tiêu nữa mà ông Biden nhắm đến trong chuyến công du Trung Đông là thuyết phục Arab Saudi ủng hộ Ukraine, đồng thời tham gia cùng phương Tây trong nỗ lực tăng sức ép với Nga.

Trong bài viết trên Global Times ngày 17/7, Zhu Weilie, giám đốc Viện Nghiên cứu Trung Đông tại Đại học Nghiên cứu Quốc tế Thượng Hải, cho rằng ông Biden đã trở về "tay trắng" sau chuyến công du 4 ngày ở Trung Đông, không chỉ vì không đạt cam kết nào về tăng sản lượng dầu mỏ, mà còn không thể thúc đẩy các nước đoàn kết để kiểm chế Iran hay đối đầu với Nga.

Sau khi ông Biden liên tục chỉ trích Nga trước và trong chuyến đi, Ngoại trưởng Arab Saudi Faisal bin Farhan ngày 16/7 cho biết Riyadh sẽ tiếp tục tăng cường quan hệ đối tác với các bên.

"Mỹ vẫn là đối tác chiến lược chính của chúng tôi, nhưng điều đó không có nghĩa chúng tôi không thể phát triển quan hệ mạnh mẽ với các nước khác trên thế giới", ông Farhan nói. "OPEC+ (nhóm gồm OPEC và các nước xuất cảng dầu mỏ lớn, trong đó có Nga), sẽ phản ứng theo các điều kiện thị trường và sẽ tiếp tục đánh giá tình hình".

Zhu Weilie cho rằng Mỹ rất khó gạt Nga ra khỏi Trung Đông, không chỉ bởi Moskva có hiện diện mạnh mẽ ở đó, mà còn vì nước này chia sẻ mối quan hệ năng lượng chặt chẽ với các nước trong khu vực.

"Chuyến thăm Trung Đông của ông Biden thậm chí còn gửi tín hiệu báo động đến các nước trong khu vực, khi họ lo ngại nguy cơ bị kéo vào những xung đột lớn hơn giữa các cường quốc", Zhu nhận định.

Tổng Hợp Từ CNN, Times of Israel, Global Times